

memo

aan: Buro SRO
van: Laneco
datum: 26 mei 2010
cc:
betreft: Onderzoek winterverblijven vleermuizen Overmeer Zuid

---

Inleiding

Er is het voornemen om ten zuiden van het Dorp Nederhorst den Berg het gebied Overmeer Zuid opnieuw in te richten. Hiervoor dienen onder andere de effecten op flora en fauna in beeld te worden gebracht. Nabij het plangebied zijn drie elementen aangetroffen die een functie kunnen vervullen voor overwinterende vleermuizen. Vleermuizen zijn wettelijk beschermd via de Flora- en faunawet. Hieronder worden kort de resultaten weergegeven van een eerste inventarisatie.

Figuur 1. Ligging Bunkers.

Methode

Een verkennende inventarisatie in de bunkers is uitgevoerd door bureau Mertens op 6 februari 2010. Gedurende dit bezoek zijn de drie bunkers en directe omgeving onderzocht op de kans van het voorkomen van overwinterende vleermuizen. Hiervoor is gekeken naar de hoeveelheid groen rond de objecten. Daarnaast is beoordeeld of het object constant van temperatuur is, toegankelijk is voor vleermuizen en vochtig is.

Door omstandigheden kon dit onderzoek niet meer worden uitgevoerd in de optimale onderzoeksperiode conform het Vleermuisprotocol (NBG, 2009). Echter, gezien de (on)geschiktheid van twee van de objecten en ontoegankelijkheid van het derde, zijn de onderzoeksresultaten ruim afdoende. Verder zou in deze periode, de eerste week van het suboptimale seizoen van 2010, waarin de temperatuur zelfs overdag nauwelijks boven nul graden Celsius is geweest, afdoende onderzoeksresultaten hebben opgeleverd voor een eenduidige conclusie.

Omdat uit het verkennende onderzoek bleek dat een van de bunkers (object 1) niet op voorhand ongeschikt was voor vleermuizen, maar niet toegankelijk was voor mensen, is een vervolgonderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen in deze bunker. Hiervoor is op 2 geschikte avonden bij de bunker geïnventariseerd op uitvliegende vleermuizen. Dit onderzoek vond plaats met behulp van een batdetector. Met behulp van dit apparaat kunnen vleermuizen op naam worden gebracht door interpretatie van geluid en ritme van hun ultrasone geluiden. De onderzoeksrondes vonden plaats op 19 maart 2010 en op 6 april 2010, op de eerste warme avonden na een lang en koud voorjaar. Op beide avonden was het rond de 12 graden en windkracht 1 a 2.

Resultaat

Figuren 2 tot 7: Beeld van de potentiële winterverblijven.

1. Object één betreft een bunker die op één plaats toegankelijk is voor vleermuizen en verder is afgesloten. Doordat de bunker vrij onbeschut is gelegen is de kans op vleermuizen niet groot. De bereikbaarheid is namelijk beperkt en de temperatuurfluctuaties kunnen beperkend werken. De bunker zal door de verhoogde ligging (boven maaiveld) ook relatief droog zijn van binnen. Ondanks dat kan het voorkomen van overwinterende vleermuizen niet geheel worden uitgesloten.

Daarom is op warmere avonden in het vroege voorjaar onderzocht of vleermuizen uit de bunker kwamen om te foerageren. In het voorjaar worden vleermuizen namelijk langzaam wakker, en verblijven dan nog enige tijd in hun winterverblijven, waar ze bij kouder wordende omstandigheden weer in winterslaap kunnen gaan.

Tijdens beide avonden zijn geen uitvliegende vleermuizen waargenomen.

2. Object twee betreft een pompkelder waar water in stroomt. Deze kelder is op een kleine spleet na hermetisch afgesloten. Door de beperkte toegankelijkheid en de aanwezigheid van stromend water, wordt het voorkomen van overwinterende vleermuizen uitgesloten. Daarnaast is het landschap vrij open rond deze kelder, waardoor de bereikbaarheid voor vleermuizen wordt beperkt.
3. Object drie betreft een volledig open bunker. Door de openheid is deze bunker volledig ongeschikt voor de overwintering van vleermuizen. er zijn dan ook geen vleermuizen aangetroffen.

Conclusie

Voor de objecten 2 en 3 kon de aanwezigheid van vleermuizen op basis van een veldinspectie worden uitgesloten. De objecten zijn niet geschikt of niet toegankelijk voor vleermuizen. Voor object 1 kon de aanwezigheid van vleermuizen niet geheel worden uitgesloten. Daarom is door twee inventarisatierondes met de batdetector gekeken naar uitvliegende vleermuizen. Deze zijn niet waargenomen, waardoor aangenomen mag worden dat de bunker geen functie heeft voor deze soort. Negatieve effecten op potentiële winterverblijven als gevolg van de ingreep kunnen dan ook worden uitgesloten.